

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/194/2018
Identifikačné číslo spisu: 1312208769
Dátum vydania rozhodnutia: 18.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1312208769.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Q. B., bývajúceho v O., K. XX, zastúpeného JUDr. Janou Polakovičovou, advokátkou v Bratislave, Studenohorská 42, proti žalovaným 1/ J. B., bývajúcej v O., P. XX a 2/ X. V., bývajúcej v O., P. XX, zastúpeným JUDr. Andrejom Garom, advokátom v Bratislave, Štefánikova 14, o určenie vlastníckeho práva a neexistencie vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 63/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. júna 2016 sp. zn. 5 Co 149/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalované 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 19. novembra 2014 č. k. 12 C 63/2012-770 určil, že
i/ žalobca je vlastníkom stavby, súp. č. XXXX, postavenej na parc. č. XXXXX/XX, a pozemkov parc. č. XXXXX/XX - záhrady o výmere 641 m², parc. č. XXXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 157 m² a parc. č. XXXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 76 m², nachádzajúcich sa na P. T.. Č.. XX v O., zapísaných na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, obec O., okres O., kat. úz. B.,
ii/ vecné bremeno v prospech žalovanej 1/ spočívajúce v práve doživotného užívania nehnuteľností parc. č. XXXXX/XX, XXXXX/XX a XXXXX/XX a stavby súp. č. XXXX neexistuje a
iii/ žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 132,50 eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 116,04 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

1.2. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca darovacou zmluvou z 2. augusta 1995 daroval svojej v tom čase maloletej dcére - žalovanej 1/ rodinný dom a pozemok na P. T.. Č.. XX v O., zapísaný na LV č. XXXX pre kat. úz. B.. Tento rodinný dom bol na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu z 15. januára 1996 v marci 1996 odstránený a na jeho mieste bol postavený nový rodinný dom, na ktorého výstavbu vydal príslušný stavebný úrad žalobcovi ako stavebníkovi stavebné povolenie z 12. februára 1996 a ktorého užívanie bolo povolené na základe

kolaudačného rozhodnutia z 30. apríla 1998. Súd z pripojeného spisu o schválení právneho úkonu maloletou žalovanou 1/ zistil, že žalobca ani žalovaná 2/ ako rodičia žalovanej 1/ vo veci konajúcejmu poručenskému súdu neoznámili skutočnosť, že počas súdneho konania bol pôvodný rodinný dom zbúraný a žalobcovi bolo vydané stavebné povolenie pre výstavu nového rodinného domu, a tak poručenský súd rozsudkom z 5. novembra 1996 schválil rodičmi predložený právny úkon (darovaciu zmluvu so zriadením vecného bremena v prospech žalobcu spočívajúcom v práve doživotného užívania predmetných nehnuteľností) k v nej uvedenej a v tom čase už neexistujúcej stavbe - pôvodnému rodinnému domu so súp. č. XXXX. Uvedenú skutočnosť rodičia neoznámili ani príslušnej správe katastra, ktorá tak na základe rozhodnutia z 22. mája 1997 v zmysle predložených listín zapísala žalovanú 1/ ako výlučnú vlastníčku predmetných nehnuteľností do katastra. Po tom, ako bolo vydané kolaudačné rozhodnutie pre užívanie novopostaveného rodinného domu so súp. č. XXXX, príslušný poručenský súd na návrh žalovanej 2/ rozsudkom z 19. januára 1999 schválil právny úkon maloletej žalovanej 1/ prejavenej v tomto kolaudačnom rozhodnutí a následne príslušná správa katastra vykonala o uvedenej skutočnosti zápis do katastra nehnuteľností. Žalovaná 1/ po tom, ako dovŕšila plnoletosť, tento rodinný dom spolu s pozemkami kúpnu zmluvou z 27. júna 2011 previedla na svoju matku - žalovanú 2/ za kúpnu cenu 1 000,- eur.

1.3. Súd prvej inštancie z takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že predmetom darovacej zmluvy, ktorá bola ako právny úkon žalovanej 1/ schválená poručenským súdom, bol v čase zápisu vkladu do katastra nehnuteľností už neexistujúci dar - zbúraný pôvodný rodinný dom so súp. č. XXXX. Novopostavený rodinný dom so súp. č. XXXX žalovanej 1/ nikdy darovaný alebo inak na ňu prevedený nebol, z čoho vyplýva, že žalovaná 1/ nemá k nemu žiadny platný nadobúdaci titul, a preto zápis vlastníckeho práva v jej prospech do katastra bol nedôvodný. Ak žalovanej 1/ nesvedčilo vlastnícke právo k novému rodinnému domu, nemohla ho ani ďalej previesť kúpnu zmluvou z roku 2011 na žalovanú 2/. Z týchto dôvodov súd uzavrel, že vlastníkom novopostaveného rodinného domu je žalobca, ktorý ako stavebník a zhotoviteľ vlastnícke právo k nemu nadobudol originárnym spôsobom, a to jeho zhotovením (vytvorením).

1.4. Pokiaľ išlo o darovanie pozemkov na základe darovacej zmluvy z 2. augusta 1995, súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca sa dôvodne domáha vrátenia tohto daru od žalovanej 1/, pretože jej správanie sa k nemu naplňa znaky kvalifikovaného hrubého porušovania dobrých mravov, ktoré bolo sústavné a vo vysokom stupni intenzity. Z tohto dôvodu došlo k zániku darovacej zmluvy v tejto časti, a preto súd rozhodol, že žalobca je výlučným vlastníkom týchto pozemkov. Obranu žalovanej 1/, že tieto pozemky previedla kúpnu zmluvou na žalovanú 2/ a už ich nevlastní, vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože podľa jeho názoru táto kúpna zmluva je vzhľadom na podhodnotenú dohodnutú kúpnu cenu zastretou darovacou zmluvou a tak právnym úkonom absolútne neplatným, ktorý svojím obsahom odporuje zákonu a obchádza ho.

1.5. Súd prvej inštancie za dôvodnú považoval žalobu aj v časti o určenie neexistencie vecného bremena v prospech žalovanej 1/, ktoré spočíva v práve doživotného užívania predmetných nehnuteľností, a žalobe v tejto vyhovel, keďže kúpnu zmluvu z 27. júna 2001, ktorou boli predmetné nehnuteľnosti žalovanou 1/ prevedené na žalovanú 2/ a ktorou bolo uvedené vecné bremeno v prospech žalovanej 1/ zriadené, vyhodnotil za neplatnú, ktorá preto nemohla vyvolať zamýšľané právne účinky.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu a žalovaných rozsudkom z 21. júna 2016 sp. zn. 5 Co 149/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v sume 1 335,82 eur do troch dní od právoplatnosti jeho rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že hoci žalobca mal záujem užívať novopostavený dom, nestaval ho s úmyslom byť jeho vlastníkom, a preto k nemu nenadobudol vlastnícke právo originárnym spôsobom (zhotovením novej veci), ale nadobudla ho osoba, v prospech ktorej stavbu zhotovoval, teda jeho dcéra - žalovaná 1/. S týmto stavom bol žalobca uzrozumený, čo jednak vyplýva z jeho vlastných tvrdení, ako aj z jeho tvrdení v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 44 C 63/2012, v ktorom sa domáhal určenia, že k predmetnému rodinnému domu mu svedčí vecné bremeno, čo zároveň vylučuje, že by bol vlastníkom tejto nehnuteľnosti, a jednak túto skutočnosť podporuje aj to, že v kolaudačnom rozhodnutí bola ako stavebníčka uvedená žalovaná 1/ a poručenským súdom bol tento úkon maloletej žalovanej 1/ v kolaudačnom konaní schvaľovaný so súhlasom žalobcu.

Pokiaľ by aj bolo spochybnené originárne nadobudnutie vlastníckeho práva žalovanou 1/ zhotovením veci, uvedenú nehnuteľnosť nepochybne nadobudla jej vydržaním, keďže podľa názoru odvolacieho súdu niet žiadnych dôvodov, pre ktoré by jej držba (resp. jej výkon rodičmi) nemala byť dobromyseľná, teda že dom bol stavaný pre ňu. Z týchto dôvodov žalovaná 1/ bola oprávnená kúpnu zmluvou z 27. júna 2011 previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na žalovanú 2/, a preto pokiaľ sa žalobca domáhal vrátenia predmetných pozemkov ako daru, hoci žalovaná 1/ ako obdarovaná ich už v čase jeho výzvy na ich vrátenie nevlastnila, z objektívnych dôvodov tak nemohla urobiť a žalobca tak mohol požadovať len peňažnú náhradu za ne podľa ustanovení o vydaní bezdôvodného obohatenia. V prejednávanej veci bola možnosť požadovať vrátenie daru závislá od žalobcom namietanej neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu disimulácie darovacej zmluvy. Odvolací súd právny záver súdu prvej inštancie, že ide o absolútne neplatný právny úkon, považoval za nesprávny, pretože podľa jeho názoru samotná dohodnutá výška kúpnej ceny nemôže mať bez ďalšieho za následok, že ide o zastretú darovaciu zmluvu, ktorá je neplatná pre nesplnenie zákonných požiadaviek. Kúpna zmluva môže byť neplatná z dôvodu ceny len relatívne podľa § 40a in fine Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že dohodnutá výška kúpnej ceny je vzhľadom na okolnosti, za ktorých bola kúpa realizovaná, plne opodstatnená. Napokon, pre platné zriadenie vecného bremena v uvedenej kúpnej zmluve nebolo možné vyhovieť žalobe ani v časti určenia, že žalovanej 1/ k predmetným nehnuteľnostiam nesvedčí vecné bremeno. Z týchto dôvodov bolo potrebné žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

3.1. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p. Podľa jeho názoru odvolací súd dospel k nesprávnym právnym záverom a jeho rozhodnutie je nepresvedčivé, nepreskúmateľné a spočíva v neprávnom právnom posúdení veci. Uviedol, že rodinný dom staval s úmyslom ho mať pre seba a ako jediný stavebník, objednávateľ a financovateľ jeho stavby nadobudol k nej výlučné vlastnícke právo jej zhotovením - originárnym spôsobom. Zároveň poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 349/2004, 22 Cdo 628/2009, 22 Cdo 1266/2016 a 33 Cdo 1090/2008, od ktorých sa odvolací súd odklonil, z ktorých vyplýva, že úmysel „stavať pre seba“ je bez právneho významu, ak bola stavba zhotovovaná na základe zmluvy o dielo. Keďže zo zmluvy o dielo nevyplýva, že by bolo zhotovované pre tretiu osobu - žalovanú 1/ a žalovaná 2/ v danom prípade nebola druhým stavebníkom, čo by mohlo zakladať jej podielové spoluvlastníctvo k stavbe, za vlastníka stavby v prejednávanej veci treba považovať toho, kto ju vytvoril, čiže žalobcu; prípadná zmena stavebníka v kolaudačnom konaní (t. j. po jej zhotovení) nemá vplyv na vlastníctvo stavby.

3.2. Žalobca ďalej namietal, že žalovaná 1/ nemohla vlastnícke právo k domu nadobudnúť ani vydržaním, keďže v konaní bolo dokázané, že darovacia zmluva z 2. augusta 1995 bola len simulovaným právnym úkonom urobeným z dôvodu obavy žalobcu o svoj majetok pri výkone podnikania a žalovaná 1/ bola do katastra ako vlastníčka zapísaná len simulovane. Preto nemožno vyvodiť dobromyseľnosť držby žalovanej 1/ ani držby jej rodičov, čím teda neboli splnené zákonné podmienky vydržania; na podporu tohto názoru uviedol rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 721/2002, 2 Cdon 568/1996, 28 Cdo 1493/2001, 22 Cdo 1426/2002, 22 Cdo 1843/2000 a 22 Cdo 1417/2001 a rozhodnutie V 5/1989.

3.3. Za nesprávne považoval rozhodnutie odvolacieho súdu aj v otázke neplatnosti kúpnej zmluvy z 27. júna 2011, pretože kúpna zmluva s neprímerane nízko určenou kúpnu cenou je absolútne neplatná pre nedostatok vážnej vôle, ktorá by bola vyjadrená v písomnej forme. Z tohto dôvodu sa žalovaná 2/ nemohla stať vlastníčkou predmetných nehnuteľností a žalovanej 1/ nemohlo vzniknúť vecné bremeno k nim. Závery odvolacieho súdu k tejto otázke sú v rozpore s judikatúrou a ustálenou právnou praxou (rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 11/2009 a rozhodnutiami Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1917/2004 a 22 Cdo 101/2001).

3.4. Ďalej v dovolaní namietal, že stavba nehnuteľnosti pre maloleté dieťa nie je bežnou vecou a podlieha schváleniu súdu, čo znamená, že originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k zhotovenej stavbe maloletým dieťaťom sa môže stať právne perfektným až jeho schválením súdom. V danom prípade poručenský súd nikdy takýto právny úkon neschválil, preto žalovaná 1/ nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k novopostavenému rodinnému domu. Keďže odvolací súd sa touto právnou otázkou - či môže maloleté dieťa nadobudnúť vlastnícke právo k stavbe originárnym spôsobom (jej zhotovení), ak

zámer postaviť stavbu pre maloleté dieťa nebol schválený súdom, a či takýto originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k stavbe podlieha schváleniu súdu - nezaoberal a nebola riešená ani v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, je nevyhnutné, aby dovolací súd zaujal k nej jednotné stanovisko, čím je daný dôvod prípustnosti jeho dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

3.5. Za doteraz dovolacím súdom neriešenú právnu otázku považoval tiež, či je kolaudačné rozhodnutie právnym titulom, ktorý svedčí o originárnom spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva. Žalobca k tejto právnej otázke uviedol, že teória ani prax nepovažujú rozhodnutie o povolení užívať stavbu za právny titul, na základe ktorého môže osoba nadobudnúť vlastnícke právo k veci (stavbe), ale iba za súčasť administratívneho konania, pretože k rozostavanej stavbe muselo vzniknúť určitej osobe - stavebníkovi vlastnícke právo ešte pred vydaním kolaudačného rozhodnutia.

3.6. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, t. j. potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie, alternatívne, aby rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalované vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedli, že dovolateľom nastolené právne otázky, pri riešení ktorých sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktoré ešte neboli dovolacím súdom vyriešené, neboli rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej, rozhodnutie odvolacieho súdu od ich vyriešenia nezáviselo, resp. odvolací súd sa nimi vo svojom rozhodnutí nezaoberal. Uvedené rozhodnutia, od ktorých sa mal podľa názoru žalobcu odvolací súd odkloniť, považovali za rozhodnutia, ktoré buď na situáciu v prejednávanej veci nedopadajú, alebo sú v súlade s rozhodnutím odvolacieho súdu. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 23. januára 2018 sp. zn. 4 Cdo 58/2017 dovolanie žalobcu odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že namietaný dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C.s.p., preto prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva a prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. s ohľadom na závery rozhodnutia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 2/2017 neposudzoval.

6. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 19. septembra 2018 sp. zn. III. ÚS 212/2018 rozhodol, že v konaní vedenom na najvyššom súde bolo porušené základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ najvyšší súd neposudzoval prípustnosť dovolania žalobcu z oboch uplatnených dovolacích dôvodov. Z tohto dôvodu uvedené uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že bude povinnosťou najvyššieho súdu sa zaoberať aj dôvodom prípustnosti dovolania žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) v intenciách rozhodnutia ústavného súdu a viazaný jeho právnym názorom po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

10. Pokiaľ žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., dovolací súd uvádza, že s týmto dôvodom prípustnosti sa už vysporiadal vo svojom uznesení z 23. januára 2018 sp. zn. 4 Cdo 58/2017. Dovolací súd uviedol, že ak dovolateľ odôvodňuje prípustnosť svojho dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť, a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (porov. R 83/2018), pričom za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v zmysle tohto ustanovenia sa považujú naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (porov. R 71/2018). Ak žalobca v dovolaní vo vzťahu k tvrdenému odklonu označil len rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, tieto vzhľadom na teritoriálnu pôsobnosť Civilného sporového poriadku nemôžu byť relevantné pre prípustnosť dovolania v zmysle uvedeného ustanovenia. Pokiaľ žalobca označil rozhodnutie uverejnené vo Výbere pod č. V 5/1989 (ktoré sa týka všeobecne dobromyseľnosti držby a jej preukazovania, pričom z dovolania žalobcu nevyplýva, v čom sa mal odvolací súd odkloniť od záverov vyjadrených v tomto rozhodnutí) a sp. zn. 5 M Cdo 11/2009 (ktoré sa týka otázky, či možno zmluvu o prevode nehnuteľností nahradiť súdnym zmlerom, formulovaným ako uznanie vlastníctva jedného účastníka druhým účastníkom), tieto nie je možné aplikovať na dôvody dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., pretože v rozhodnutí sp. zn. 5 M Cdo 11/2009 nebola riešená predmetná otázka nastolená v dovolaní a odkaz na rozhodnutie uverejnené vo Výbere pod č. V 5/1989 je bez väzby na dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca neoznačil v dovolaní žiadne rozhodnutia ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, v ktorých by bola odlišne riešená otázka nadobudnutia vlastníctva originárnym spôsobom, ktoré v dovolaní nastolil žalobca, t. j. vytvorením diela (stavby) s úmyslom zhotoviť ju pre seba, resp. vydržaním, či neplatnosť kúpnej zmluvy z dôvodu kúpnej ceny, preto prípustnosť jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. neprichádzala do úvahy. Dovolací súd nemá dôvod sa od tohto predchádzajúceho právneho názoru odchýliť a naďalej sa s ním plne stotožňuje. Napokon ani ústavný súd vo svojom náleze dovolaciemu súdu nevytkol nesprávnosť, arbitrárnosť, zjavnú neodôvodnenosť či ústavnú neudržateľnosť tohto názoru, ale len to, že neposúdil žalobcom uplatnený druhý dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (bod 18 nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 212/2018). Dovolací súd teda uzatvára, že pokiaľ žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., tento dovolací dôvod nevymedzil spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C.s.p. Absenciu tejto náležitosti Civilný sporový poriadok považuje za dôvod odmietnutia dovolania v zmysle § 447 písm. f/ C.s.p.

11. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Dovolací súd, viazaný právnym názorom ústavného súdu, v ďalšom pristúpil ku skúmaniu, či žalobca prípustnosť svojho dovolania z tohto ustanovenia vyvodzuje dôvodne.

12. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí).

13. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 C.s.p. sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania

súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

14. Žalobca za relevantnú právnu otázku v zmysle uvedeného ustanovenia nastolil, či môže maloleté dieťa nadobudnúť vlastnícke právo k stavbe originárnym spôsobom, t. j. zhotovením veci, ak takýto úkon - zámer postaviť stavbu pre maloleté dieťa - nebol schválený poručníckym súdom v zmysle § 28 Občianskeho zákonníka (porov. bod 3.4. tohto uznesenia). V danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že maloletá žalovaná 1/ nadobudla vlastnícke právo k novopostavenému rodinnému domu originárne - zhotovením veci (stavby), pričom z obsahu spisu a predložených listín vyplýva, že poručníckym súdom bol schválený právny úkon maloletej prejavenej v kolaudačnom rozhodnutí, ktorý aj podľa názoru dovolacieho súdu zahŕňa nielen samotnú skutočnosť, že maloletej sa povoľuje užívanie predmetnej stavby, ale aj schválenie nadobudnutia vlastníckeho práva k tejto stavbe originárnym spôsobom, t. j. že maloletá sa stáva aj podľa vôle zhotoviteľa stavby, t. j. žalobcu jej vlastníčkou, čoho následkom bolo jej zapísanie ako vlastníka do katastra nehnuteľností v zmysle § 46 ods. 4 katastrálneho zákona vo vtom čase účinnom znení. Samotná otázka, či maloletá mohla nadobudnúť vlastnícke právo k predmetnému rodinnému domu, ak poručníckym súdom nebol schválený zámer postaviť tento dom pre ňu, sa v kontexte vykonaných dôkazov a ich zhodnotenia nejaví ako významná, pretože pokiaľ by nadobudnutie vlastníckeho práva k novopostavenej stavbe (tak ako bola postavená) v prospech maloletej nebolo v jej záujme, poručnícky súd by právny úkon prejavenej v kolaudačnom rozhodnutí neschválil. Z uvedeného teda vyplýva, že pre nadobudnutie vlastníckeho práva k zhotovenej stavbe maloletou nie je právne významné, či poručnícky súd schválil zámer rodiča zriadiť novú stavbu v prospech maloletej, príp. každú zmenu tohto zámeru počas jej výstavby, ani zmluvu o dielo, predmetom ktorej má byť výstavba domu, zmeny tejto zmluvy, či uzavretie novej zmluvy s iným alebo ďalším zhotoviteľom počas jeho výstavby. Z tohto dôvodu teda žalobcom nastolená právna otázka nebola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej, rozhodnutie odvolacieho súdu od jej vyriešenia nezáviselo, a preto nemôže byť relevantná pre založenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

15. Za relevantnú pre prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. nemožno považovať ani ďalšiu žalobcom nastolenú právnu otázku, a to či kolaudačné rozhodnutie je právnym titulom, ktorý svedčí o originárnom nadobudnutí vlastníckeho práva (porov. bod 3.5. tohto uznesenia). Z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by odvolací súd kolaudačné rozhodnutie za takýto titul považoval. Odvolací súd uviedol, že skutočnosť, že maloletá bola uvedená ako stavebníčka v kolaudačnom rozhodnutí, svedčí len o tom, že žalobca mal úmysel postaviť dom v prospech maloletej, vlastnícke právo však nadobudla zhotovením tejto stavby. V danom prípade išlo len o skutkovú okolnosť podporujúcu skutkový záver, že žalobca mal úmysel stavať rodinný dom pre žalovanú 1/. Z uvedeného teda vyplýva, že predmetná právna otázka odvolacím súdom nebola posudzovaná a od jej vyriešenia rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo. Žalobca preto prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. vyvodzuje neopodstatnene. Navyiac, k právnym skutočnostiam (napr. stavebnému povoleniu), na základe ktorých má byť vec iba získaná do vlastníctva maloletej osoby, nie je potrebný súhlas poručenského súdu, lebo táto vec tiež ešte nebola súčasťou majetku zhotoviteľa stavby, teda žalobcu.

16. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné dodať, že pokiaľ žalobca spochybňuje riešenie otázky, s akým úmyslom (s úmyslom pre koho) staval predmetný rodinný dom, t. j. či s úmyslom pre seba alebo pre žalovanú 1/, táto otázka je otázkou skutkovou, a nie právnou. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka predstavuje otázku skutkovú, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal odklon

rozhodnutia odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ C.s.p., pretože namietaný dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 C.s.p., a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia dovolateľom nastolených právnych otázok. Navyše kumulácia týchto dvoch dovolacích dôvodov za rovnakého skutkového stavu sa logicky vylučuje, lebo buď existuje ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), alebo relevantná právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená nebola, takže ju treba riešiť (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaných 1/ a 2/ rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.